

Hvis vor ny Regering havde foreslaaet noget saadant i Stedet for at fremsætte dette Forslag om Anskaffelse af ny Kanoner, er det min Overbevisning, at den ny Regering vilde have vundet nbetinget Tilslutning omkring i Befolkningen, og et saadant Forslag vilde være mødt med Velvillie og Begejstring, og at man da havde set, at vi virkelig havde faaet en ny Regering, et Systemskifte, og at det ikke var en March i Højres gamle Skure, Højres gamle Dumheder og Daarskaber om igen, som det staar for mig. Jeg vilde derfor, som sagt, foreslaa og ønske, at denne Bevilling maatte blive forkastet, det vilde være den klogeste og fornuftigste Politik for vort Land.

Af lignende Grunde er det, at jeg ikke har villet gaa med til den Anmærkning, der skal indsættes paa Finansloven, og som lyder saaledes: „Til Afholdelse af Forsøg med en ny Udrustning for Fodfolket samt til forsøgsvis Udstyrelse af Mandskabet ogsaa med Undermundering“. Jeg synes, at her er man inde paa det samme: at ville foregribe Kommissionens Arbejde. Her vil man nu gennem en Anmærkning paa Finansloven begynde at reformere paa et meget stort og vigtigt Omraade, nemlig hele den Maade, hvorpaa Mandskabet skal uniformeres. Jeg synes, at et saa stort Spørgsmaal som dette bør dog virkelig forbeholdes til Kommissionen. Jeg forstaar i det hele taget ikke, hvad den Kommission skal beskæftige sig med. Naar vi her gennem Lovgivningsmagten ordne f. Eks. Lønningerne, gennem en Anmærkning paa Finansloven ordne Mandskabets Beklædning og Uniformering og ligeledes anskaffe ny Vaaben, saa forekommer det mig, at der bliver ikke mange Spørgsmaal tilbage til denne Kommission, og jeg forstaar da ikke, hvad den er nedsat for, uden for at være en Slags Lynafleder, saaledes at, hvis nogen er misfornøjet og knurrer over det, der sker, saa henviser man til denne Kommission, der sandsynligvis vil sidde i aarevis, og saa har man, som sagt, Fred saa længe. Jeg har derfor ikke villet gaa med til denne Anmærkning og foreslaar ogsaa, at denne Bestemmelse udgaar.

Forinden jeg slutter, kunde jeg ønske at rette et Spørgsmaal til den ærede Krigsminister. Det har været omtalt i Pressen, at der ved de ny Anskaffelser til Hæren er Agenter, som modtage Provision. Sagen har været rejst til Forhandling i Finansudvalget, og der er fra et Mindretals Side blevet afsendt en Skrivelse gennem Finans-

udvalget til Regeringen om denne Sag, men saa vidt mig bekendt er der ikke herpaa indløbet noget Svar. Det er en Sag, der har sin store Betydning, og den har givet Anledning til Omtale i Pressen og er ogsaa bleven omtalt meget Mand og Mand imellem. Det er blevet oplyst for mig og for Resten ogsaa bekræftet af den ærede Minister, at disse Kanonagenter have en Provision af 1 à 2 pCt. Naar her nu er Tale om en Anskaffelse af for 5 Mill. Kr. ny Kanoner, saa vil man se, at det drejer sig om ret betydelige Beløb af 50—100,000 Kr., saa man vil kunne forstaa, at det at være og blive Kanonagent er den mest indbringende Stilling, der kan opnaas inden for Hæren. Saa vidt jeg ved, er det højt ansætte Officerer, som faa disse Stillinger som Agent for Kanonfabrikanter, ganske vist ikke tjenstgørende Officerer, fordi de i det Øjeblik, de faa en Bestilling som Kanonagent, træde ud af Nummer og bagefter træde ind igen, men det forekommer mig, at det er et Forhold, som ikke er saaledes, som det burde være. Jeg synes ikke, at det er rigtigt, at højtstaende og ansætte Officerer faa en saadan Stilling, thi derved komme de selvfølgelig i disse Kanonfabrikkers Vold; de staa saaledes, at de skulle tjene disse Kanonfabrikker og søge at afsætte saa mange Varer som muligt, og der synes ogsaa paa dette Punkt at være en mærkelig Vekseldrift, saaledes at en Kanonagent kan blive forfremmet til Minister; og man ser, at en Minister, der træder tilbage, bliver Kanonagent. Der er Vekselvirkning, snart er man det ene og snart det andet. Nu er ganske sikkert det at være Agent for Kanoner langt bedre end at være Minister, og særlig er den Agent heldig, der faar en Levering paa 5 Mill. Kr., han vil kunne tjene sig en Formue paa 50 à 100,000 Kr. Jeg synes, det er et Forhold, der fortjener at paatales, jeg finder, det er uanstændigt, at højt ansætte Officerer kunne komme til at indtage saadanne Stillinger. Nu ved jeg nok, at det er vel ikke Statskassen, der betaler denne Provision — ja, det ved jeg da for øvrigt ikke, men jeg antager det — men at det hedder sig, det er Fabrikkerne, som betale den. I Virkeligheden er det jo dog et og det samme, for vi vide jo godt, at det er med Statskassens Penge, Fabrikkerne betale. De betale af den Fortjeneste, de faa fra Statskassen, og naar de forlange deres Pris for deres Kanoner, er Agentprovisionen antagelig indbefattet deri, saa det altsaa i Virkeligheden er Statskassen, der betaler.